

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **VINOP a.s.**, se sídlem Polešovice 446, zast. Mgr. Radimem Němečkem, advokátem se sídlem Kollárova 447, Uherské Hradiště, proti žalované: **Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát**, se sídlem Květná 105/15, Brno, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 26. 2. 2020, č. j. 31 A 44/2018 – 133,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobce domáhá zrušení shora označeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 2. 2018, č. j. SZPI/AM783-65/2015. Žalovaná svým rozhodnutím k odvolání žalobce změnila rozhodnutí Státní zemědělské a potravinářské inspekce, inspektorátu v Brně, ze dne 26. 11. 2015, č. j. SZPI/AM783-35/2015, a to tak, že uloženou pokutu snížila z 800 000 Kč na 620 000 Kč a zrušila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně ve výroku I. bodech 1), 2), 3), 5), 6) a 7) a v této části také řízení zastavila. Ve zbylém rozsahu žalovaná potvrdila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

[2] V předcházejícím řízení byla žalobci správním orgánem prvního stupně uložena pokuta ve výši 800 000 Kč za správní delikty spočívající v tom, že:

- 1) v období od 20. 11. 2013 do 13. 1. 2014 uváděl do oběhu lahvové víno (celkem 1324 lahví o objemu 0,75 l) označené údajem o provenienci „*Víno z Evropského společenství*“ v rozporu s požadavky čl. 55 odst. 1 písm. a) bodů i.) a ii.) nařízení Komise (ES) č. 607/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o chráněná označení původu a zeměpisná označení, tradiční

výrazy, označování a obchodní úpravu některých vinařských produktů, v relevantním znění, (dále jen „nařízení č. 607/2009“), čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona č. 321/2004 Sb., o vinohradnictví a vinařství a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o vinohradnictví a vinařství), v relevantním znění (dále jen „zákon o vinohradnictví a vinařství“);

- 2) v období od 5. 12. 2013 do 13. 1. 2014 uváděl do oběhu lahvové víno (celkem 1990 lahví o objemu 1 l) označené údajem o provenienci „*Země původu: EU*“ v rozporu s požadavky čl. 55 odst. 1 písm. a) bodů i.) a ii.) nařízení č. 607/2009, čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 3) v období od 30. 9. 2013 do 12. 11. 2013 uváděl do oběhu jakostní šumivé víno CH.C.André, moravský sekt, jakostní šumivé víno – sekt – suché – brut, alk. 11,5 % obj., šarže č. 41 (celkem 3114 lahví o objemu 0,75 l), které ve znaku „exogenní oxid uhličitý“ nevyhovělo požadavku stanovenému v příloze XIb odst. 5 písm. b) nařízení Rady (ES) č. 1234/2007, kterým se stanoví společná organizace zemědělských trhů a zvláštní ustanovení pro některé zemědělské produkty („jednotné nařízení o společné organizaci trhů“), v relevantním znění (dále jen „nařízení č. 1234/2007“), čímž porušil čl. 113d odst. 1 nařízení č. 1234/2007 a dopustil se tak správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 4) při kontrole dne 4. 3. 2014 nepředložil evidenční knihy vztahující se k výrobě jakostního šumivého vína CH.C.André, moravský sekt, jakostní šumivé víno – sekt – suché – brut, alk. 11,5 % obj., šarže č. 41, čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 5) dne 29. 10. 2013 uvedl do oběhu lahvové víno (celkem 1296 lahví o objemu 0,75 l) označené údajem o provenienci „*Země původu: EU*“ v rozporu s požadavky čl. 55 odst. 1 písm. a) bodů i.) a ii.) nařízení č. 607/2009, čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 6) dne 29. 10. 2013 uvedl do oběhu lahvové víno (celkem 864 lahví o objemu 0,75 l) označené údajem o provenienci „*Země původu: EU*“ v rozporu s požadavky čl. 55 odst. 1 písm. a) bodů i.) a ii.) nařízení č. 607/2009, čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 7) dne 13. 1. 2014 uvedl do oběhu lahvové víno (celkem 864 lahví o objemu 0,75 l) označené údajem o provenienci „*Země původu: EU*“ v rozporu s požadavky čl. 55 odst. 1 písm. a) bodů i.) a ii.) nařízení č. 607/2009, čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 8) dne 23. 7. 2014 porušil povinnost stanovenou v § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství tím, že:
 - v rozporu s § 14 odst. 10 vyhlášky č. 323/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o vinohradnictví a vinařství, v relevantním znění (dále jen „vyhláška č. 323/2004 Sb.“) nevedl evidenci o zásobách vína,
 - v rozporu s § 14 odst. 1 vyhlášky č. 323/2004 Sb. vedl evidenci o zásobách produktu a přídatcích jiných látek než vína k produktu (dále jen „skladové karty“) tak, že bylo možné je kdykoliv měnit a doplňovat

pokračování

- způsob vedení skladové karty nádoby č. 4 neumožňoval kontrolu pohybu a držení vinařských produktů, protože jednotlivé záznamy byly v průběhu kontroly dne 23. 7. 2014 pozměňovány, byly vedeny neúplně a nedostatečně a nebyly prováděny ve stanovených lhůtách,

čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 5 zákona o vinohradnictví a vinařství;

- 9) dne 23. 7. 2014 uváděl do oběhu vinařské produkty bez úředně schválených průvodních dokladů, čímž se dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 10) dne 10. 7. 2014 uvedl na trh lahvové víno (celkem 456 lahví o objemu 1 l), v němž byl prokázán nepovolený přídavek syntetických barviv – azorubinu (E122), ponceau 4R (E124) a patentní modře (E131), přičemž ze stejného kmenového vína byly vyrobeny dvě kmenové šarže, z nichž byla dále vyrobena další lahvová vína (celkem 1631 lahví o objemu 1 l, 576 lahví o objemu 0,75 l a dalších 5726 l vína), která byla uvedena do oběhu ve dnech 8. 7. 2014, 9. 7. 2014, 10. 7. 2014, 3. 9. 2014, resp. v období od 15. 8. 2014 do 14. 10. 2014; daná vína tedy byla podrobena zakázanému enologickému postupu, čímž se žalobce dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství;
- 11) ve dnech 8. 7. 2014 a 18. 7. 2014 uvedl do oběhu lahvové víno (celkem 504 lahví o objemu 1 l), které nevyhovovalo požadavkům uvedeným v čl. 3 odst. 4 nařízení Komise (ES) č. 606/2009, kterým se stanoví některá prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 479/2008, pokud jde o druhy výrobků z révy vinné, enologické postupy a omezení, která se na ně použijí, v relevantním znění, neboť v něm byl naměřen vyšší než povolený obsah těkavých kyselin; dané víno tedy bylo podrobena zakázanému enologickému postupu, čímž se žalobce dopustil správního deliktu dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství.

[3] Žalovaná nejprve rozhodnutím ze dne 29. 9. 2016, č. j. SZPI/AM783-40/2015, zamítla odvolání žalobce a potvrdila prvostupňové rozhodnutí, její rozhodnutí však bylo zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 26. 4. 2017, č. j. 31 A 143/2016 – 142. V tomto rozsudku shledal krajský soud důvodnou žalobní argumentaci týkající se deliktů nesprávného uvedení proveniencí (tento závěr shledal nedostatečně důkazně podloženým) a deliktu uvádění do oběhu šumivého vína s obsahem exogenního oxidu uhličitého (krajský soud konstatoval, že správní orgány nevyšly z právě účinného právního předpisu). Další žalobní námitky shledal krajský soud nedůvodnými.

[4] Žalovaná následně rozhodnutím ze dne 5. 2. 2018, č. j. SZPI/AM783-65/2015, změnila rozhodnutí správního orgánu prvního stupně tak, jak bylo uvedeno výše.

[5] Proti uvedenému rozhodnutí žalované se žalobce bránil žalobou, kterou krajský soud shora uvedeným rozsudkem jako nedůvodnou zamítl.

[6] V uvedeném rozsudku krajský soud zohlednil mimo jiné i to, jak se žalovaná vypořádala se závazným právním názorem vyjádřeným v předchozím rozsudku krajského soudu vydaném v této věci. Nejprve se krajský soud zabýval námitkou týkající se „*nedostatečného zohlednění zúžení správního řízení*“ v souvislosti se zastavením řízení v případě obvinění z celkem šesti deliktů a s tím související argumentací ohledně nesprávnosti závěrů o výši uložené pokuty. Konstatoval, že pokuta byla uložena při spodní hranici zákonné sazby, přičemž její původní výměra byla snížena o 23 %. Žalovaná úvahy o výši pokuty rádně odůvodnila a při jejím stanovení uplatnila

absorpční zásadu, přičemž za nejzávažnější delikt považovala uvádění do oběhu vín, která byla vyrobena nepovoleným enologickým postupem, nikoliv toliko konkrétně jednání spočívající v uvádění do oběhu jakostního šumivého vína CH. C. André, moravský sekt, s exogenním oxidem uhličitým – to naopak nebylo hodnoceno jako uvádění do oběhu vín, která byla vyrobena nepovoleným enologickým postupem, nýbrž se mělo jednat o porušení povinnosti dle čl. 113d odst. 1 nařízení č. 1234/2007. Jednání, která naplňovala skutkovou podstatu deliktu uvádění do oběhu vín, která byla vyrobena nepovoleným enologickým postupem, byla napadeným rozhodnutím zachována beze změny. Ostatní delikty tedy žalovaná zohlednila jako přítěžující okolnost v rámci úvahy o konkrétní výměře pokuty. Uvedenou námitku tedy krajský soud neshledal důvodnou.

[7] Ani argumentaci, podle níž měla být pokuta snížena výrazněji z toho důvodu, že jednání, z nichž byl žalobce nadále shledáván vinným, se týkala údajně podstatně menšího množství vína (pouze 960 l), než v případě prvního rozhodnutí žalované (7586,5 l), neshledal krajský soud důvodnou, neboť klíčový delikt žalobce popsany ve výroku I. bodě 10) prvostupňového správního rozhodnutí se týkal 8245 litrů vína. Dále krajský soud upozornil, že delikt vymezený ve výroku I. bodě 9) prvostupňového správního rozhodnutí (uvádění do oběhu vinařských produktů bez úředně schválených průvodních dokladů) se může dotýkat nejen vína, které bylo dříve zahrnuto pod delikty, jejichž podstatou bylo neuvedení provenience na lahvi. Krajský soud tedy shledal snížení uložené sankce o 23 % zcela adekvátním.

[8] K námitkám týkajícím se deliktů spočívajících v přítomnosti nepovolených látek ve vínech krajský soud především uvedl, že žalobce nese odpovědnost za kvalitu prodávaných produktů a nemůže se odvolávat na nekvalitní suroviny od dodavatele; liberační důvody dle krajského soudu nebyly naplněny. Odpovědnost za všechny spáchané správní delikty je objektivní a zároveň není podstatné, jakým způsobem byl zasažen konkrétní spotřebitel. Žalobce dle krajského soudu neprokázal, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Krajský soud nepřisvědčil ani argumentaci, podle níž je žalobce zproštěn odpovědnosti v případě, že se víno již nenachází v jeho skladech. Spáchaní deliktů spočívající v nepředložení evidenčních knih a v porušení § 30 odst. 1 zákona o vinohradnictví a vinařství sám žalobce připustil a rovněž o spáchaní správního deliktu spočívajícího v uvádění do oběhu vinařských produktů bez úředně schválených průvodních dokladů nebylo dle krajského soudu pochyb; nejedná se přitom o pouhé formální pochybení, jak tvrdí žalobce. Žalovaná postupovala při ukládání správní sankce v souladu se zásadou absorpce a sankcionovala nejprůšněji postižitelný delikt, přiměřenost sankce tedy nelze hodnotit vzhledem k jednotlivým spáchaným deliktům izolovaně. Sankce byla uložena v zákonném rozmezí s dostatečným odůvodněním správního uvážení správního orgánu. Krajský soud dodal, že žalovaná přihlédla ke všem okolnostem spáchaných deliktů, včetně jejich následků, námitku ohledně výše uložené sankce proto soud neshledal důvodnou. Žalovaná rovněž zohlednila hospodářskou situaci žalobce, přičemž z žalobcem předložených listin plyne, že mezi lety 2015 až 2017 měla hodnota jeho majetku mírně stoupající tendenci; pokuta nebyla uložena v takové výši, která by byla pro podnikání žalobce likvidační.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalované

[9] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti uvedenému rozsudku krajského soudu kasační stížnost, v níž především vyjadřuje nesouhlas se závěry krajského soudu ohledně přiměřenosti uložené pokuty. Krajský soud dle stěžovatele postupoval mechanicky, když přiměřenost pokuty posuzoval zejména ve vztahu k horní hranici zákonné sazby dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství. Krajský soud posoudil nesprávně (či vůbec) okolnosti významné pro snížení výměry ukládané pokuty: a) závažnost deliktů, b) možné dopady pokuty do osobních a majetkových poměrů stěžovatele a účinky a důsledky pro jeho budoucí činnost, c) poměry

pokračování

stěžovatele a povahu jeho činnosti a d) dobu, která uplynula od spáchání deliktů. Konkrétně stěžovatel namítá, že žalovaná použila pro hodnocení závažnosti deliktu jiná kritéria, než ve svém předchozím rozhodnutí; tuto námitku následně stěžovatel rozvedl v další části kasační stížnosti. Dále stěžovatel zdůraznil, že správní delikt, který žalovaná považovala za nejzávažnější, spáchal nevědomky při zpracování jedné dodávky kmenového vína, jež odebral od zavedeného odběratele, přičemž v reakci na zjištění žalované přijal veškerá dostupná nápravná opatření. Dále stěžovatel poukázal na to, že údajně žádným způsobem negativně nezasáhl do práv spotřebitelů. Krajský soud dle stěžovatele neposoudil přiměřenost pokuty s ohledem na ekonomickou situaci stěžovatele, včetně jejího možného likvidačního charakteru. Stěžovatel rovněž poukázal na své dlouhodobé renomé v daném oboru, řádné plnění daňových povinností a specifickou povahu jeho činnosti i jím vyráběných produktů. Rovněž upozornil na délku daného správního řízení a tedy i dobu, která již uplynula od spáchání deliktů.

[10] Podle stěžovatele byla pokuta uložena v rozporu s principem přiměřenosti a principem individualizace správního trestu a pro stěžovatele je výše pokuty likvidační. Na podporu uvedených argumentů stěžovatel přiložil ke kasační stížnosti rozvahu a výkaz zisku a ztrát za r. 2019, přehled o peněžních tocích za r. 2019, stav bankovních účtů za r. 2019 a podklady dokládající jeho bezdlužnost vydané Finančním úřadem pro Zlínský kraj, Okresní správou sociálního zabezpečení Uherské Hradiště, Vojenskou zdravotní pojišťovnou České republiky a Všeobecnou zdravotní pojišťovnou České republiky.

[11] Dále stěžovatel uplatnil námitky týkající se „*nedostatečného zohlednění závažnosti správního řízení*“. Stěžovatel má za to, že krajský soud při hodnocení dané otázky zcela přehlédl, že žalovaná vyšla při posouzení závažnosti jeho jednání z jiných kritérií, než ve svém původním (zrušeném) rozhodnutí vydaném v této věci. V původním rozhodnutí považovala žalovaná dle stěžovatele za nejzávažnější okolnost rozsah jeho protiprávního jednání, a tedy počet v souběhu spáchaných správních deliktů. Poté, co byl počet deliktů redukován z 11 na 5, žalovaná své hodnocení změnila tak, že za dostatečný k uložení vysoké pokuty považovala pouze delikt označený za nejzávažnější s tím, že v sankci za něj je absorbován i trest za ostatní spáchané delikty. Žalovaná dle stěžovatele postupovala účelově ve snaze obhájit výši uložené pokuty (resp. její snížení) navzdory tomu, že původně považovala za nejzávažnější pro úvahu o výši sankce počet souběžně spáchaných správních deliktů, který byl následně redukován o více než polovinu. Stěžovatel tedy považuje snížení výše pokuty za nedostatečné a postup žalované za nekonzistentní a vykazující znaky libovůle. Krajský soud dle stěžovatele převzal závěry žalované, aniž by řádně vypořádal žalobní námitky, a jeho rozsudek je tedy v tomto směru nepřezkoumatelný. V dané souvislosti stěžovatel krajskému soudu rovněž vytýká, že poukázal na množství vína, jehož se týkal správní delikt popsany ve výroku I. bodu 10) prvostupňového správního rozhodnutí, nezohlednil však, že ve vztahu k správním deliktům týkajícím se celkem 7586,5 l vína bylo řízení zastaveno [výrok I. body 1), 2), 3), 5), 6) a 7) prvostupňového správního rozhodnutí].

[12] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti zejména uvedla, že při stanovení výše peněžité sankce postupovala v souladu s absorpční zásadou. Trest uložila v rámci sazby nejzávažnějšího z nejpřísněji postižitelných deliktů v rámci zákonného rozmezí na základě správního uvážení s přihlédnutím ke všem okolnostem a závažnosti deliktního jednání, nikoliv pouze mechanicky s odkazem na maximální možnou výměru sankce. Žalovaná trvá na tom, že stěžovatel nedoložil naplnění liberačních důvodů. Co se týče posouzení hospodářské situace stěžovatele za rozhodné období, žalovaná odkazuje na své rozhodnutí a dodává, že k hospodářské situaci po jeho vydání nelze přihlížet. K námitkám týkajícím se „*nedostatečného zohlednění závažnosti správního řízení*“ žalovaná především uvedla, že kritéria pro hodnocení závažnosti správního deliktu nezměnila. Stěžovatel dle žalované srovnává dvě odlišné věci, a to skutečnosti, jež jsou brány v potaz při stanovení výše sankce, a určení nejzávažnějšího (a tedy nejpřísněji postižitelného) ze spáchaných správních

deliktů. Danou námitku navíc stěžovatel neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozhodnutí krajského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[14] Nejvyšší správní soud dále přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[15] Nejvyšší správní soud předesílá, že rozsudkem ze dne 11. 2. 2022, č. j. 5 As 114/2020 – 58, rozhodl o podobné věci týkající se týchž účastníků řízení, přičemž rovněž podstatná část stížní argumentace (námitky týkající se závěrů krajského soudu ohledně přiměřenosti výše uložené sankce) je v obou případech obdobná. V rozsahu, v němž to podobnost obou věcí připouští, tedy Nejvyšší správní soud vyšel ze závěrů vyřčených v uvedeném rozsudku.

[16] Nejvyšší správní soud se neztotožnil s námitkami týkajícími se nedostatečného posouzení přiměřenosti výše pokuty krajským soudem. Krajský soud tuto otázku neposoudil mechanicky pouze s odkazem na maximální možnou výši sankce, kterou za daný správní delikt lze uložit, jak tvrdí stěžovatel. Krajský soud sice poukázal rovněž na to, že sankce byla uložena při dolní hranici zákonné sazby, což nepochybně je skutečnost relevantní pro posouzení přiměřenosti výše sankce, kromě toho se však (zejména v rámci vypořádání konkrétních žalobních námitek) vyjádřil také k povaze a závažnosti spáchaných deliktů, včetně množství jimi dotčeného vína, míře dotčení práv spotřebitelů a k majetkovým poměrům stěžovatele, přičemž vyloučil, že by uložena sankce mohla mít likvidační charakter (body 74 a 75 napadeného rozsudku). Stěžovatel koneckonců sám dané závěry krajského soudu zpochybňuje dalšími kasačními námitkami. Skutečnost, že stěžovatel se závěry krajského soudu nesouhlasí, nic nemění na tom, že krajský soud dané okolnosti zjevně neopomněl, jeho rozsudek tedy nelze v tomto směru považovat za nepřezkoumatelný. Věcnou správností daných závěrů se Nejvyšší správní soud bude zabývat níže v tomto rozsudku.

[17] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v námitce nesprávného hodnocení závažnosti správních deliktů krajským soudem. Jak Nejvyšší správní soud již konstatoval ve zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 2. 2022, č. j. 5 As 114/2020 – 58, a ostatně stěžovatel to ani v kasační stížnosti nezpochybňuje, správní delikt dle § 39 odst. 1 písm. ff) zákona o vinohradnictví a vinařství byl založen na objektivní odpovědnosti a v posuzovaných případech nedošlo ani k naplnění podmínek pro liberaci stěžovatele ve smyslu § 40 odst. 1 citovaného zákona, v relevantním znění, což krajský soud v napadeném rozsudku podrobně vysvětlil (viz zejména body 46 až 52 napadeného rozsudku). V rámci úvah o přiměřenosti výše uložené sankce krajský soud v bodech 70 až 73 napadeného rozsudku na jedné straně zdůraznil, že není zájmem spotřebitele konzumovat nepovolené syntetické látky v očekávaném přírodním produktu, k jehož výrobě jsou stanoveny přísné postupy (viz též podrobné zdůvodnění krajského soudu v bodě 50 napadeného rozsudku), na straně druhé krajský soud připustil, že dopad protiprávního jednání do práv reálných spotřebitelů byl minimální (spíše by bylo vhodnější konstatovat, že ohrožení zdraví spotřebitelů danými správními delikty nebylo prokázáno), což se také odrazilo ve výši sankce, která byla stanovena při spodní hranici zákonné sazby. S tímto závěrem se Nejvyšší správní soud (až na výše uvedenou příliš kategorickou formulaci krajského soudu) ztotožnil. Nutno dodat,

pokračování

že ani stěžovatel v tomto směru nepředestřel žádnou konkrétní polemiku, neboť v kasační stížnosti především zopakoval žalobní argumentaci, ve vztahu k závěru krajského soudu však vyjádřil toliko obecný nesouhlas vycházející z jím tvrzené likvidační výše sankce, což je však otázka související především s majetkovými poměry stěžovatele, nikoliv se závažností jím spáchaných deliktů. Nejvyšší správní soud se tedy k této otázce vyjádří v návaznosti na další kasační námítky.

[18] Lze též i v nyní posuzované věci dodat, že nemůže obstát ani argument stěžovatele, podle něhož v průběhu řízení došlo z jeho strany k nápravě jednotlivých pochybení; tato skutečnost (náprava závadného stavu) totiž nemůže „smazat“ delikty, jichž se stěžovatel v minulosti dopustil, navíc byla nápravná opatření stěžovateli z větší části uložena správním orgánem prvního stupně v návaznosti na provedené kontroly.

[19] K námitce týkající se možných dopadů sankce do osobních a majetkových poměrů stěžovatele je zapotřebí především uvést, že při přezkoumání správního rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.). Rovněž majetkové poměry stěžovatele je tedy zapotřebí hodnotit s ohledem na skutkový stav ke dni vydání žalobou napadeného rozhodnutí. Případné změny ekonomické situace stěžovatele, k nimž došlo v průběhu řízení před krajským soudem či dokonce během řízení o kasační stížnosti, nejsou pro posouzení zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí relevantní. Z tohoto důvodu tedy nelze považovat za relevantní listiny dokumentující ekonomickou situaci stěžovatele v roce 2019, které stěžovatel přiložil ke kasační stížnosti, ani s nimi související kasační argumentaci.

[20] Dále Nejvyšší správní soud upozorňuje, že se již obdobnou námitkou stěžovatele zabýval v opakovaně zmiňovaném rozsudku ze dne 11. 2. 2022, č. j. 5 As 114/2020 – 58. Vzhledem k tomu, že se daná rozhodnutí týkají téhož stěžovatele, jemuž byla v obou případech uložena pokuta v obdobné výši, přičemž ze spisu není zřejmé, že by se snad v období mezi vydáním nyní posuzovaného rozhodnutí žalované (dne 5. 2. 2018) a rozhodnutí žalované, jež bylo přezkoumáváno ve zmiňovaném případě (dne 10. 1. 2018), došlo k zásadní změně majetkových poměrů stěžovatele, neshledal Nejvyšší správní soud důvod odchýlit se od dříve vyřčených závěrů. Žalovaná i v tomto případě pečlivě zhodnotila jednotlivé listiny popisující hospodářskou situaci stěžovatele a zabývala se také tím, jaký dopad bude mít pokuta na jeho podnikání, přičemž své závěry dostatečně odůvodnila. S tímto hodnocením se krajský soud přezkoumatelným způsobem vypořádal v bodech 74 a 75 napadeného rozsudku; vycházel přitom rovněž ze závěrů obsažených v unesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 4. 2010, č. j. 1 As 9/2008 – 133, publ. pod č. 2092/2010 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná též na www.nssoud.cz). Takové hodnocení krajského soudu je plně dostačující. Nejvyšší správní soud (ani krajský soud) nepopírá, že se uložená pokuta negativně promítne do majetkových poměrů stěžovatele, nicméně nelze opomíjet, že správní trestání v sobě implicitně zahrnuje represivní funkci, což je ovšem ve své podstatě chtěný následek sankcionování osob páchajících správní delikty. To však samo o sobě neznamená nepřiměřenost výše pokuty či její nezákonnost.

[21] Dožaduje-li se stěžovatel zohlednění jeho odborného renomé, řádného plnění daňových povinností a specifické povahy jeho výroby, nelze než uvést, že tyto skutečnosti nejsou z pohledu posouzení jeho odpovědnosti za správní delikty ani přiměřenosti uložené sankce podstatné. Dobrá pověst stěžovatele v daných obchodních kruzích ani specifická jím vyráběných produktů nijak nesnižuje závažnost jím spáchaných deliktů, ani je neomlouvá. Tato námitka tedy nemůže nijak zpochybnit zákonnost napadeného rozsudku či rozhodnutí žalované.

[22] Stěžovateli nelze přisvědčit ani v námitce, že žalovaná ani krajský soud nezohlednily dobu, jež uplynula od spáchání správních deliktů. Pokud chtěl stěžovatel poukázat na plynutí času a jeho potenciální vliv na výši uložené pokuty, měl a mohl tak učinit již v řízení před krajským soudem; takový žalobní bod však v žalobě ani následně ve lhůtě pro její podání (§ 71 odst. 2 s. ř. s.) neuplatnil. Nejedná se ani o takovou okolnost, ke které by byl krajský soud povinen přihlížet z úřední povinnosti. Nic nenasvědčuje tomu, že by v dané věci došlo k uplynutí původních prekluzivních lhůt způsobujících zánik odpovědnosti za správní delikt dle § 40 odst. 3 zákona o vinohradnictví a vinařství, ve znění účinném do 30. 6. 2017, ani že by nedošlo k uplynutí promlčecích lhůt způsobujících zánik odpovědnosti za přestupek dle § 29 až § 32 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, účinného od 1. 7. 2017; tato pozdější právní úprava tedy není ani v daném ohledu pro stěžovatele příznivější (k tomu srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 4. 2. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 15/19, a ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, a např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2020, č. j. 5 As 344/2018 – 51, a ze dne 17. 9. 2021, č. j. 5 As 75/2019 – 24).

[23] Nejvyšší správní soud tedy i v tomto případě dospěl k závěru, že pokuta byla stěžovateli uložena po zhodnocení všech relevantních zákonných okolností a v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu. Výše pokuty není nezákonná; nevybočuje ze zákonem stanovených mantinelů, žalovaná dostatečně popsala své úvahy, kterými se řídila při hodnocení jednání stěžovatele, uložená výše pokuty odráží její zdůvodnění. Krajský soud řádně přezkoumal rozhodnutí žalované v rámci uplatněných žalobních bodů v intencích § 78 odst. 1 věty druhé s. ř. s., přičemž jeho závěry jsou dostatečně odůvodněné.

[24] Stěžovatel dále uplatnil námitky, v nichž žalované vytýká „*nedostatečné zohlednění zúžení správního řízení*“. V tomto ohledu především namítá, že krajský soud nepřihlédl k tomu, že žalovaná v napadeném rozhodnutí údajně považovala za rozhodující pro posouzení závažnosti jednání stěžovatele jiná kritéria, než ve svém původním rozhodnutí vydaném v této věci. V dané souvislosti Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatel sice uplatnil v žalobě skupinu námitek uvozenou nadpisem „*K nedostatečnému zohlednění zúžení Správního řízení a souvisejícím nesprávným závěrům ohledně výše Pokuty*“, nenamítal však, že by žalovaná v napadeném rozhodnutí vyšla při posouzení závažnosti z jiných kritérií, než ve svém původním rozhodnutí. Daný žalobní bod tedy nemá ani v hrubých obrysech svůj předobraz v žalobě a nebyl uplatněn ani následně ve lhůtě pro její podání. Vzhledem k tomu, že ani v tomto případě se nejedná o skutečnost, k níž by měl krajský soud přihlížet z úřední povinnosti, nelze mu vytýkat, že se danou okolností nezabýval. Tím spíše pak z této skutečnosti nelze dovozovat nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Z pohledu řízení před Nejvyšším správním soudem pak argumentace stěžovatele týkající se tvrzené účelové změny kritérií hodnocení závažnosti jím spáchaných správních deliktů představuje nepřípustnou námitku ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť ji stěžovatel včas a řádně neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud se jí tedy po věcné stránce nezabýval.

[25] Dále stěžovatel v dané souvislosti namítal, že krajský soud poukázal na množství vína, jehož se spáchané správní delikty týkaly, nezohlednil však, že ve vztahu ke správním deliktům týkajícím se celkem 7 586,5 l vína bylo řízení zastaveno. Jak správně podotkl krajský soud v bodě 36 napadeného rozsudku, správní delikt vymezený ve výroku I. bodě 9) prvostupňového správního rozhodnutí, spočívající v uvádění do oběhu vinařských produktů bez úředně schválených průvodních dokladů, se mohl týkat i stěžovatelem zmiňovaného množství vína, kterého bylo původně uvedeno u deliktů, jejichž podstatou bylo chybné označení provenience na lahvi a které nakonec nebyly stěžovateli prokázány. Především je však klíčové, že krajský soud poukázal na množství vína dotčeného správním deliktem vymezeným ve výroku I. bodě 10) prvostupňového správního rozhodnutí (8 245 l), a to právě v reakci na tvrzení stěžovatele, že správní řízení je nadále vedeno „*pro delikty týkající se pouze 960 l, tedy cca 1/8 původního rozsahu*“,

pokračování

kteřé tím soud jednoznačně vyvrátil. Nejvyšší správni soud odkazuje i na další argumenty krajského soudu v rámci jeho úvahy popsane v bodech 32 – 36 napadeného rozsudku, jejímž prostřednictvím krajský soud reagoval na žalobní argumentaci týkající se rozsahu posuzovaných správních deliktů, resp. objemu vína, které bylo správními delikty dotčeno. Se závěry krajského soudu se Nejvyšší správni soud i v tomto ohledu plně ztotožňuje.

[26] Skutečnost, že ve vztahu k obvinění z některých správních deliktů, za něž byl stěžovatel původně potrestán, bylo řízení zastaveno, byla v žalobou napadeném rozhodnutí zohledněna, přičemž původně vyměřená sankce byla z tohoto důvodu snížena o 23 %. Takové snížení sankce se jeví jako přiměřené s ohledem na to, že zastavení řízení se týkalo především správních deliktů spočívajících v nesprávném vyznačování provenience vína, zatímco správní delikty spočívající v obsahu nepovolených látek ve víně, jež byly od počátku hodnoceny jako nejzávažnější, jsou obsaženy i v nyní posuzovaném rozhodnutí žalované.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Nejvyšší správni soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl.

[28] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správni soud rozhodl podle § 60 odst. 1 za použití § 120 s. ř. s. Žalovaná byla ve věci úspěšná, měla by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů řízení, v řízení o kasační stížnosti jí však žádné náklady nad rámec běžné administrativní činnosti nevznikly, proto jí Nejvyšší správni soud náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.)

V Brně dne 20. září 2022

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu